

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

- **1.1 Identyfikator produktu**
- **Nazwa handlowa:** Cartouche EXPRESS
- **Numer artykułu:** 445-446
- **Informacje karty charakterystyki Ref.** 445-446 - PL - FDS n°010b
- **UFI:** FU00-W0D2-C00Q-SD2X
- **1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**
- **Sektor zastosowań**
 - SU3 Zastosowania przemysłowe: zastosowania substancji jako takich lub w postaci preparatów w obiektach przemysłowych
 - SU21 Zastosowania konsumenckie: gospodarstwa domowe / ogół społeczeństwa / konsumenci
- **Zastosowanie substancji / preparatu**

Wkład dla urządzeń pracujących pod ciśnieniem pary LPG. Paliw wykorzystywanych w domowych, przemysłowych i rolniczych.
- **1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki**
- **Producent/Dostawca:**

GUILBERT EXPRESS
10 rue Henry Delbast
77183 CROISSY-BEAUBOURG
www.express-fds.fr
- **Komórka udzielająca informacji:** info@express.fr
- **1.4 Numer telefonu alarmowego:**

+33/825 800 251
Biuro do spraw Substancji Chemicznych
+48 42 2538 400

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

- **2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**
- **Klasyfikacja zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008**

Flam. Gas 1A H220 Skrajnie łatwopalny gaz.
Press. Gas (Liq.) H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem.
- **2.2 Elementy oznakowania**
- **Oznakowanie zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008**

Produkt jest klasyfikowany i oznakowany zgodnie z przepisami CLP.
- **Piktogramy określające rodzaj zagrożenia**

GHS02

- **Hasło ostrzegawcze** Niebezpieczeństwo
- **Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia**

H220 Skrajnie łatwopalny gaz.
H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem.
- **Zwroty wskazujące środki ostrożności**

P101 W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza należy pokazać pojemnik lub etykietę.
P102 Chronić przed dziećmi.
P103 Przed użyciem przeczytać etykietę.
P210 Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwar tego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
P377 W przypadku płonienia wyciekającego gazu: Nie gasić, jeżeli nie można bezpiecznie zahamować wycieku.
P381 W przypadku wycieku wyeliminować wszystkie źródła zapłonu.
P410+P403 Chronić przed światłem słonecznym. Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu.

(ciąg dalszy na stronie 2)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: **Cartouche EXPRESS**

(ciąg dalszy od strony 1)

- **2.3 Inne zagrożenia**
- **Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
- **PBT:** Nie ma zastosowania
- **vPvB:** Nie ma zastosowania

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

- **3.2 Mieszankiny**
- **Opis:** Mieszanka z niżej wymienionych składników z bezpiecznymi domieszkami.

- **Składniki niebezpieczne:**

CAS: 74-98-6 EINECS: 200-827-9 Reg.nr.: 01-2119486944-21-XXXX	propan ⚠ Flam. Gas 1A, H220; Press. Gas (Comp.), H280	25-50%
CAS: 106-97-8 EINECS: 203-448-7 Reg.nr.: 01-2119474691-32-XXXX	butan (zawierający <0,1% butadienu (numer WE 203-450-8)) ⚠ Flam. Gas 1A, H220; Press. Gas (Comp.), H280	25-50%
CAS: 115-07-1 EINECS: 204-062-1 Reg.nr.: 01-2119447103-50-XXXX	propen ⚠ Flam. Gas 1A, H220; Press. Gas (Comp.), H280	25-50%

- **Wskazówki dodatkowe:**
Pełna treść przytoczonych wskazówek dotyczących zagrożeń znajduje się w rozdziale 16.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

- **4.1 Opis środków pierwszej pomocy**
- **Po wdychaniu:** Dostarczyć świeże powietrze, w razie dolegliwości wezwać lekarza.
- **Po styczności ze skórą:** Ogólnie produkt nie działa drażniąco na skórę.
- **Po styczności z okiem:** Flukać oczy z otwartą powieką przez kilka minut pod bieżącą wodą.
- **Po przełknięciu:** Przy trwałych dolegliwościach porozumieć się z lekarzem.
- **4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym**
Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

- **5.1 Środki gaśnicze**
- **Przydatne środki gaśnicze:**
CO₂, proszek gaśniczy lub strumień wody. Większy pożar zwalczać strumieniem wody lub pianą odporną na działanie alkoholu.
- **Środki gaśnicze nieprzydatne ze względów bezpieczeństwa:** Woda pełnym strumieniem
- **5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **5.3 Informacje dla straży pożarnej**
- **Specjalne wyposażenie ochronne:**
Nosić urządzenie ochrony dróg oddechowych niezależnie od powietrza otoczenia.
Założyć urządzenie ochrony dróg oddechowych.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

- **6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**
Nosić ubranie ochronne. Osoby nie zabezpieczone przenieść w bezpieczne miejsce.

(ciąg dalszy na stronie 3)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: **Cartouche EXPRESS**

(ciąg dalszy od strony 2)

- **6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:**
Nie dopuścić do przeniknięcia do kanalizacji /wód powierzchniowych /wód gruntowych.
- **6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:**
Zadbać o wystarczające przewietrzenie.
- **6.4 Odniesienia do innych sekcji**
Informacje na temat bezpiecznej obsługi patrz rozdział 7.
Informacje na temat osobistego wyposażenia ochronnego patrz rozdział 8.
Informacje na temat utylizacji patrz rozdział 13.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

- **7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania**
Chronić przed gorącem i bezpośrednim nasłonecznieniem.
- **Wskazówki dla ochrony przeciwpożarowej i przeciwybuchowej:**
Źródła zapłonu trzymać z daleka - nie palić tytoniu.
- **7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności**
- **Składowanie:**
- **Wymagania w stosunku do pomieszczeń składowych i zbiorników:** Brak szczególnych wymagań.
- **Wskazówki odnośnie wspólnego składowania:** Nie konieczne
- **Dalsze wskazówki odnośnie warunków składowania:** Zbiornik trzymać szczelnie zamknięty.
- **Zalecana temperatura składowania:** Temperatura przechowywania : Temperatury w pomieszczeniu
- **7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe** Brak dostępnych dalszych istotnych danych

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

· 8.1 Parametry dotyczące kontroli

- **Składniki wraz z kontrolowanymi wartościami granicznymi zależnymi od miejsca pracy:**

115-07-1 propen

NDS	NDSCh: 8600 mg/m ³
	NDS: 2000 mg/m ³

- **Wskazówki dodatkowe:** Podstawą były aktualnie obowiązujące wykazy.
- **8.2 Kontrola narażenia**
- **Stosowne techniczne środki kontroli** Brak dalszych danych, patrz punkt 7.
- **Indywidualne środki ochrony takie jak indywidualne wyposażenie ochronne**
- **Ogólne środki ochrony i higieny:** Myć ręce przed przerwą i przed końcem pracy.
- **Ochronę dróg oddechowych** Przy niewystarczającej wentylacji ochrona dróg oddechowych.
- **Ochrona rąk:**
Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu / substancji / preparatu.
Z powodu braku badań nie można podać żadnego zalecenia dotyczącego materiału dla rękawic do ochrony przed produktem / preparatem / mieszaniną substancji chemicznych.
Wybór materiału na rękawice ochronne przy uwzględnieniu czasów przebicia, szybkości przenikania i degradacji.
- **Materiał, z którego wykonane są rękawice**
Nie dotyczy
Wybór odpowiednich rękawic nie zależy tylko od materiału, lecz także od innych cech jakościowych i zmienia się od producenta do producenta. Ponieważ produkt jest preparatem składającym się z kilku substancji, to odporność materiałów, z których wykonano rękawice nie można wcześniej wyliczyć i dlatego też musi być ona sprawdzona przed zastosowaniem. (Patrz norma EN-374).
- **Czas penetracji dla materiału, z którego wykonane są rękawice**
Nie dotyczy
Od producenta rękawic należy uzyskać informację na temat dokładnego czasu przebicia i go przestrzegać.

(ciąg dalszy na stronie 4)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: *Cartouche EXPRESS*

(ciąg dalszy od strony 3)

- *Ochronę oczu lub twarzy Nie konieczne*
- *Ochrona ciała: Robocza odzież ochronna*

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

· 9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

- *Ogólne dane*
- *Stan skupienia* Gazowy
- *Kolor:* Bezbarwny
- *Zapach:* Charakterystyczny
- *Temperatura wrzenia lub początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia* Nie jest określony
- *Palność materiałów* Nieokreślone
- *Dolna i górna granica wybuchowości*
- *Dolna:* 0,6 Vol %
- *Górna:* 12 Vol %
- *Temperatura zapłonu:* -70 °C
- *Temperatura samozapłonu:* 455 °C
- *Temperatura rozkładu:* Nieokreślone
- *pH* Nieokreślone
- *Rozpuszczalność*
- *Woda:* Częściowo mieszalny.
- *Prężność pary w 20 °C* 10,5 hPa
- *Gęstość lub gęstość względna*
- *Gęstość w 20 °C:* 0,56 g/cm³

· 9.2 Inne informacje

- *Wygląd:* Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- *Forma:* Gaz sprężony, skroplony
- *Ważne dane na temat ochrony zdrowia i środowiska oraz bezpieczeństwa*
- *Temperatura palenia się:* Produkt nie jest samozapalny.
- *Właściwości wybuchowe:* Produkt nie jest grozi wybuchem, ale możliwe jest powstawanie par/ mieszanek powietrza groźących wybuchem.
- *Zawartość rozpuszczalników:*
- *rozpuszczalniki organiczne:* 0,0 %
- *VOC (EC)* 0,00 %

· Informacje dotyczące klas zagrożenia fizycznego

- *Materiały wybuchowe* brak
- *Gazy łatwopalne* Skrajnie łatwopalny gaz.
- *Aerozole* brak
- *Gazy utleniające* brak
- *Gazy pod ciśnieniem* Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem.
- *Płyny łatwopalne* brak
- *Łatwopalne ciała stałe* brak
- *Substancje i mieszaniny samoreaktywne* brak
- *Substancje ciekłe piroforyczne* brak
- *Substancje stałe piroforyczne* brak
- *Substancje i mieszaniny samonagrzewające się* brak
- *Substancje i mieszaniny, które w kontakcie z wodą emitują gazy łatwopalne* brak
- *Substancje ciekłe utleniające* brak
- *Substancje stałe utleniające* brak
- *Nadtlenki organiczne* brak
- *Substancje powodujące korozję metali* brak

(ciąg dalszy na stronie 5)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: **Cartouche EXPRESS**

(ciąg dalszy od strony 4)

· Odczulone materiały wybuchowe	brak
--	------

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

- **10.1 Reaktywność** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **10.2 Stabilność chemiczna**
- **Rozkład termiczny/ warunki których należy unikać:** Brak rozkładu przy użyciu zgodnym z przeznaczeniem.
- **10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji** Reakcje niebezpieczne nie są znane.
- **10.4 Warunki, których należy unikać** Unikać temperatury powyżej 50°C
- **10.5 Materiały niezgodne:**
 - Silne kwasy
 - Alkalia
- **10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu:** Tlenek węgla i dwutlenek węgla

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

- **11.1 Informacje na temat klas zagrożenia zdefiniowanych w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008**
- **Toksyczność ostra** W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Pierwotne działanie drażniące: Działanie Gatunek Metoda:**
- **Działanie żrące/drażniące na skórę** W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy**
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę**
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Działanie mutagenne na komórki rozrodcze**
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Działanie rakotwórcze** W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Szkodliwe działanie na rozrodczość** W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe**
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane**
W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **Zagrożenie spowodowane aspiracją** W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.
- **11.2 Informacje o innych zagrożeniach**

· Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

żaden ze składników nie znajduje się na liście
--

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

- **12.1 Toksyczność**
- **Toksyczność wodna:** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.3 Zdolność do bioakumulacji** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.4 Mobilność w glebie** Brak dostępnych dalszych istotnych danych
- **12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB**
 - **PBT:** Nie ma zastosowania
 - **vPvB:** Nie ma zastosowania
- **12.6 Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego**
Produkt nie zawiera substancji o właściwościach zaburzających gospodarkę hormonalną.

(ciąg dalszy na stronie 6)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: *Cartouche EXPRESS*

(ciąg dalszy od strony 5)

- **12.7 Inne szkodliwe skutki działania**
- **Dalsze wskazówki ekologiczne:**
- **Wskazówki ogólne:**
Klasa szkodliwości dla wody 3 (samookreślenie) silnie szkodliwy dla wody
Nie dopuścić do przedostania się nawet w małych ilościach do wód gruntowych, wód powierzchniowych bądź do kanalizacji.
Szkodliwy dla wody pitnej nawet przy przedostaniu się minimalnych ilości do podłoża.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

- **13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów**
- **Zalecenie:**
Nie może podlegać obróbce wspólnie z odpadkami domowymi. Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji.
- **Opakowania nieoczyszczone:**
- **Zalecenie:** Usuwanie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

- **14.1 Numer UN lub numer identyfikacyjny ID**
- **ADR, IMDG, IATA** UN2037
- **14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN**
- **ADR** brak
- **IMDG, IATA** RECEPTACLES, SMALL, CONTAINING GAS (GAS CARTRIDGES)
- **14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie**
- **ADR**
-
- **Klasa** 2.5A gazy
- **Nalepka** 2.1
- **IMDG, IATA**
-
- **Class** 2.1 gazy
- **Label** 2.1
- **14.4 Grupa pakowania**
- **ADR, IMDG, IATA** brak
- **14.5 Zagrożenia dla środowiska:**
- **Zanieczyszczenia morskie:** Nie
- **14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników** Uwaga: gazy
- **Numer rozpoznawczy zagrożenia (Liczba Kemlera):** -
- **Numer EMS:** F-D,S-U
- **Stowage Category** B
- **Stowage Code** SW2 Clear of living quarters.
SW22 For AEROSOLS with a maximum capacity of 1 litre: Category A. For AEROSOLS with a capacity

(ciąg dalszy na stronie 7)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: **Cartouche EXPRESS**

(ciąg dalszy od strony 6)

·	above 1 litre: Category B. For WASTE AEROSOLS: Category C, Clear of living quarters.
· 14.7 Transport morski luzem zgodnie z instrumentami IMO	Nie ma zastosowania
· Transport/ dalsze informacje:	
· ADR	
· Ilości ograniczone (LQ)	1L
· Ilości wyłączone (EQ)	Kod: E0 Niedopuszczony jako Ilość Wyłączona
· Kategoria transportowa	3
· Kodów zakazu przewozu przez tunele	E
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	1L
· Excepted quantities (EQ)	Code: E0 Not permitted as Excepted Quantity
· UN "Model Regulation":	brak

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

- 15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny
- Rady 2012/18/UE
- Wskazane substancje niebezpieczne - ZAŁĄCZNIK I żaden ze składników nie znajduje się na liście
- Kategorię Seveso P2 GAZY ŁATWOPALNE
- Ilości progowe (w tonach) wiążące się z zastosowaniem wymogów dotyczących zakładów o zwiększonym ryzyku
50 t
- Ilości progowe (w tonach) wiążące się z zastosowaniem wymogów dotyczących zakładów o dużym ryzyku
200 t
- Dyrektywa 2011/65/UE w sprawie ograniczenia stosowania niektórych niebezpiecznych substancji w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym - Załącznik II
żaden ze składników nie znajduje się na liście
- ROZPORZĄDZENIE (UE) 2019/1148
- Załącznik I - PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM (Górna wartość graniczna do celów wydawania pozwoleń na podstawie art. 5 ust. 3)
żaden ze składników nie znajduje się na liście
- Załącznik II - PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ZGŁOSZENIA
żaden ze składników nie znajduje się na liście
- Rozporządzenie (WE) nr 273/2004 w sprawie prekursorów narkotykowych
żaden ze składników nie znajduje się na liście
- Rozporządzenie (WE) NR 111/2005 określające zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi
żaden ze składników nie znajduje się na liście
- Przepisy poszczególnych krajów:
- Klasa zagrożenia wód: Klasa szkodliwości dla wody 3 (samoopis) silnie szkodliwy dla wody.

PL

(ciąg dalszy na stronie 8)

Karta charakterystyki
zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006, art. 31-
rozporządzenie (UE) 2020/878

Data druku: 28.01.2026

Numer wersji 11

Aktualizacja: 28.01.2026

Nazwa handlowa: **Cartouche EXPRESS**

(ciąg dalszy od strony 7)

SEKCJA 16: Inne informacje

Dane opierają się na dzisiejszym stanie naszej wiedzy, nie określają jednak w sposób ostateczny właściwości produkcyjnych i nie mogą być uzasadnieniem prawomocnych umów.

· Odnośne zwroty

H220 Skrajnie łatwopalny gaz.

H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem.

· Data poprzedniej wersji: 02.09.2024**· Skróty i akronimy:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ICAO: International Civil Aviation Organisation

ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Flam. Gas 1A: Gazy łatwopalne – Kategoria 1A

Press. Gas (Comp.): Gazy pod ciśnieniem – Gaz sprężony

Press. Gas (Liq.): Gazy pod ciśnieniem – Gaz skroplony

· * Dane zmienione w stosunku do wersji poprzedniej